

BULETINUL

STOP VIOLENȚĂ

nr. 36 (2024)

IANUARIE - MARTIE

CENTRUL DE DREPT AL FEMEILOR

CUPRINS:

Programul de dezvoltare personală pentru femei – serviciu nou creat la Centrul de Drept al Femeilor	2
Istoriile reale ale femeilor ce au înfruntat violența în familie	3
Evenimentul de colectare de fonduri – TransFORMARE	6
Beneficiarele CDF vor fi abilitate economic grație unei donații din partea Moldindconbank	8
Domiciliul continuă să fie cel mai periculos loc pentru femei – lansarea Raportului de Letalitate 2023	9
Inițiative locale pentru promovarea egalității de gen în Moldova	10
Supraviețuitoarele violenței în bază de gen vor avea acces la programe de abilitare economică	11
Bibliotecile locale – spații sigure pentru femeile refugiate și copiii din Ucraina	12
Instruirea specialiștilor/elor ce au competențe de intervenție în domeniul violenței în familie	13
Știri pe scurt	15

PROGRAMUL DE DEZVOLTARE PERSONALĂ PENTRU FEMEI - SERVICIU NOU CREAT LA CENTRUL DE DREPT AL FEMEILOR

O componentă nouă a serviciilor CDF este Programul de dezvoltare personală conceput de organizația noastră în colaborare cu psihoterapeuți și mentori în orientare profesională, ce își propune să ofere beneficiarelor abilități și competențe necesare pentru a porni pe calea independenței și autonomiei financiare.

Ce le oferă acest program supraviețuitoarelor violenței în familie și în bază de gen?

- posibilitatea de a-și construi profesia pe care și-o doresc
- abilitatea de a negocia un salariu pe care îl merită
- abilitatea de a-și gestiona, cu mai multă încredere, banii pe care îi câștigă
- încredere în sine pentru a-și reconstrui viața
- oportunitatea să-și inițieze activități generatoare de venit
- abilități de gestionare a stresului
- o rețea de sprijin și încurajare din partea altor femei care au trecut prin experiențe similare

În toamna anului 2023, un grup de 15 femei au parcurs versiunea pilot a Programului. Timp de o lună participantele au fost implicate în exerciții și activități de cunoaștere de sine și relaționare armonioasă, în gestionarea stresului și setarea obiectivelor, dezvoltarea

rea unor deprinderi de bază în soluționarea conflictelor și a comunicării asertive.

Obiectivul pe termen lung este ca acest Program să fie accesibil pentru cât mai multe femei ce își doresc să facă schimbări durabile în propria viață. Pe lângă formarea unor competențe de bază, indispensabile pentru încadrarea în câmpul muncii, femeile vor avea posibilitatea să dezvolte propriile idei de afaceri.

[Vezi video](#)

ISTORII REALE ALE FEMEILOR CE AU ÎNFRUNTAT VIOLENȚA ÎN FAMILIE CUM FONDURILE COLECTATE LA EVENIMENTUL DE FUNDRAISING DIN 2022 AU SCHIMBAT DESTINUL ACESTOR FEMEI*

În 2022 am organizat primul eveniment de colectare de fonduri. „Împreună schimbăm viața” – a fost motto-ul evenimentului și împreună am reușit. Am vândut atunci prin licitație 5 tablouri în stil quilling art realizate de un grup de 20 de femei ce au fost afectate de violența în familie. A fost modalitatea prin care aceste femei au ales să susțină alte femei. Am reușit să colectăm 75.000 MDL din vânzarea tablourilor și donațiile făcute de oamenii prezenți la eveniment. Acești bani au schimbat viața a 5 beneficiare de-ale noastre. În continuare vă povestim istoria acestor femei și în ce modalitate au fost cheltuiți banii.

Maria a solicitat pentru prima dată ajutorul Centrului de Drept al Femeilor în toamna anului 2023. Rămăsese singură cu trei copii după ce divorțase de soțul violent. Au fost 10 ani în care a supraviețuit, nu a trăit. Violența la care era supusă în ultimii ani i-a zdrobit încrederea că se va putea descurca singură.

La CDF a fost consiliată juridic cu privire la procedura de mărire a pensiei de întreținere a copiilor minori din

partea fostului soț precum și pe procedura de transfer a indemnizației de întreținere a copilului până la 3 ani de la tată la mamă. Asistenta socială de la CDF a evaluat cazul, stabilind că Mariei îi era dificil să-și asigure nevoile de bază, inclusiv cele ale copiilor săi. I-am oferit sprijin material imediat pentru a-i ameliora situația în care se afla. Am ajutat-o să cumpere încălțăminte de sezon și rechizite școlare pentru copii. După o serie de ședințe de psihoterapie Maria a înțeles că nu este singură și pas cu pas a căpătat încredere în forțele proprii. După divorț ea s-a mutat cu cei trei copii în apartamentul mamei care avea nevoie de îngrijiri, fiind ținută la pat după ce a suferit un ictus cerebral.

Maria fost consultată și în vederea abilitării economice. Învățase de cusătoreasă și avea o mașină de cusut, dar mai avea nevoie de câteva elemente pentru a eficientiza munca și a presta servicii mai calitative.

Cu ajutorul banilor adunați la evenimentul de colectare de fonduri, a fost cumpărat un surfilator și masă de călcat specifică acestei meserii. Datorită oamenilor ce au donat, Maria își câștigă banii proprii. Coase haine la comandă, confecționează păpuși pentru piese de teatru și materiale didactice din fetru pentru copiii de grădiniță. Dorește să-și continue studiile și să fie tot mai bună în domeniul pe care l-a ales.

*Prenume modificate pentru a proteja identitatea persoanei.

Valentina

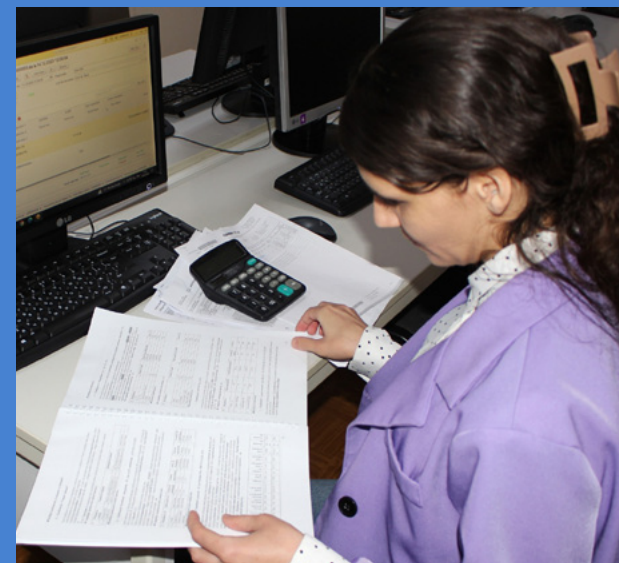
este o luptătoare în adevăratul sens al cuvântului. Viața ei a fost presărată cu greutăți de la o vârstă fragedă, fiind victima violenței fizice, economice și psihologice din partea tatălui. Traumele pe care le-a suferit în copilărie au lăsat urme adânci în sufletul ei, dar nu au reușit să-i frângă spiritul.

La Centrul de Drept al Femeilor, ea a beneficiat de asistență juridică primară, ajutor material pentru copil, consiliere vocațională, ateliere de terapie ocupațională. De

asemenea, timp de mai multe luni a avut parte de asistență psihologică care i-a fost de mare ajutor în procesul de vindecare. În toamna anului 2023, Valentina a absolvit cu succes versiunea pilot a Programului de dezvoltare personală conceput de organizația noastră în colaborare cu psihoterapeuți și mentori în orientare profesională. Acum este mult mai încrezută în forțele proprii, a dobândit abilități care îi sunt de folos în procesul de transformare.

Valentina a finalizat recent cursurile de scurtă durată cu specializare în contabilitate. Din banii colectați urmează să fie achiziționat un laptop și accesul autorizat la un program de contabilitate. Dorește să îmbrățișeze această profesie pentru a-și asigura independența financiară. Cu fiecare pas pe care-l face spre un viitor mai bun, ea demonstrează că nimic nu este imposibil atunci când ai voință de fier și sprijinul celor din jur.

Ana are o poveste de curaj și determinare. Trecutul ei este marcat de o căsnicie care s-a transformat într-un coșmar al violenței domestice. A fost nevoită să părăsească acel infern, iar procesul de divorț a fost doar începutul unei bătălii grele pentru libertate și siguranță.

Apelând la Centrul de Drept al Femeilor, a primit sprijinul mai multor specialiști. A fost consiliată juridic și a fost informa-

tă despre drepturile sale și cum poate proceda în anumite situații complicate. Ana a beneficiat de asistență psihologică pentru a depăși traumele și blocajele emoționale. A participat la câteva ateliere de terapie ocupațională organizate de CDF. Femeia a primit consilierea necesară în vederea abilitării economice.

Ana este pasionată de domeniul asistenței sociale. Îi place să se implice în activități de voluntariat. Mai mult decât atât, a fost nominalizată ca voluntarul anului. În anul 2021 s-a înscris la studii de master, specialitatea asistență socială. Fiind o studentă bună cu note de 10 la toate disciplinele a depus o cerere ca să fie transferată la studii bugetare, însă cererea i-a fost respinsă. Dificultățile materiale o împiedicau să-și urmeze visul de a-și continua studiile.

Donățiile strânse la evenimentul de fundraising din 2022 au făcut posibilă achitarea contractului pentru ultimul an de studii universitare de masterat. Oamenii care au donat nu doar că au oferit o sumă de bani, ci au oferit speranță și încurajare pentru viitorul Anei și al copilului ei.

Femeia a fost inclusă în Programul de dezvoltare personală, organizat pentru prima dată de CDF în toamna 2023. Ana a avut oportunitatea să-și descopere adevăratul potențial și să-și crească încrederea în sine. Acest program este ca o oază de resurse și sprijin. Programul nu a fost doar despre învățare și dezvoltare personală, a fost și despre construirea unei comunități puternice de femei care se susțin reciproc în drumul lor către succes și independență.

Svetlana a găsit curajul să ceară ajutorul nostru și să își facă vocea auzită. La CDF a beneficiat de asistență juridică primară, psihologică, socială și vocațională.

Svetlana crește singură un copil cu necesități speciale. Ea știe că fiecare pas pe care îl face este un exemplu pentru fiul ei și își dorește să îi ofere un viitor sigur. Femeia este master în științe ale educației și pedagogiei muzicale.

Cu ajutorul banilor colectați au fost achiziționate mai multe instrumente muzicale necesare pentru desfășurarea sesiunilor de meloterapie pentru copii cu deficiență de vorbire, elemente de autism și sindromul Down. Este încredută că își poate folosi cunoștințele și experiența

proprie pentru a ajuta copiii cu nevoi speciale să se dezvolte armonios. Orele suplimentare de lucru pe care le are cu copii sunt o sursă de venit adițională și o modalitate de a-și folosi abilitățile și pasiunea pentru muzică pentru a-și asigura un viitor mai stabil pentru ea și fiul ei.

Irina a trecut prin clipe de coșmar pe care mulți nu și le-ar putea imagina. Femeia a fost supusă violenței fizice, psihologice și economice pe parcursul a mai mulți ani. Episoadele de violență au devenit din ce în ce mai grave, degenerând în situații care i-au pus viața în pericol. După intervenții chirurgicale și tratamente complexe, Irina a găsit curajul de a părăsi acea relație, conștientizând că asta era singura șansă pentru ea și copiii ei de a supraviețui.

Apelând La Centrul de Drept al Femeilor, Irina a fost sprijinită de mai mulți specialiști. Femeia a beneficiat de asistență juridică primară, ajutor material, asistență psihologică și consiliere vocațională.

Irina are studii de vânzător-casier, dar nu are experiență de muncă. Locuiește la gazdă cu cei trei copii. Pe lângă dificultățile financiare, este responsabilă de îngrijirea mamei care este bolnavă de cancer dar și a copilului care în urma unei

fracturi la cap, are nevoie periodic de tratament special. Consiliera vocațională de la CDF a ajutat-o pe Irina să-și identifice interesele și aptitudinile și să exploreze oportunitățile de formare și angajare care să îi ofere în viitor independența economică. Prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă a finalizat un curs de cofetărie. Își dorea mult să-și lanseze o activitate economică pe cont propriu, dar avea nevoie de instrumentele necesare.

Din banii colectați la evenimentul de fundraising, s-a procurat un cuptor electric, un robot de bucătărie și un frigider. Cu sprijinul oamenilor care au donat, Irina dispune de condiții favorabile pentru dezvoltarea personală și financiară. Este determinată să-și creeze o carieră în cofetărie și o viață demnă și în siguranță alături de copii.

EVENIMENTUL DE COLECTARE DE FONDURI – TRANSFORMARE

250 de oameni s-au adunat în seara de 4 aprilie 2024 la evenimentul de colectare de fonduri „TransFORMARE” pentru a susține curajul femeilor de a porni pe calea transformărilor. Este un eveniment unic care are scopul de a colecta fonduri pentru susținerea femeilor afectate de violență în familie pe calea lor spre autonomie financiară. Evenimentul este inițiativa Centrului de Drept al Femeilor și se află la cea de-a doua ediție.

A fost o seară magică, cu o încărcătură emoțională puternică, alături de oameni solidari și empatici care împărtășesc aceeași viziune. Soprana Ana Cernicova a oferit publicului o experiență muzicală cu totul aparte, dezvăluind în premieră piesa „Dar eu tac”. Prin versurile pline de profunzime și melodia încărcată de emoție, Ana a împărtășit povestea ei care inspiră curaj și altor femei să pună punct relațiilor abuzive.

Concertul susținut de Ana Cernicova, Dumitru Mîțu, Moldovan National Youth Orchestra, corul de copii „Lia Ciocarlia” sub îndrumarea dirijorului Andriano Marian a fost un spectacol muzical care a provocat lacrimi de bucurie și speranță. Datorită lor mesajul evenimentului a pătruns în inimile oamenilor, făcând loc solidarității, susținerii și bucuriei de a ajuta femeile ce au trecut prin situații de violență în familie.

Momentul artistic interpretat de actrița Olesia Sveclă în seara evenimentului au transpus invitații într-o altă realitate, în care au putut simți dificultățile prin care trec femeile afectate de violență în familie și cât de importantă este susținerea societății. Momentul a fost urmat de prestația Olgăi

Gonciar, beneficiară a Centrului, o femeie care a avut curajul și puterea de a împărtăși istoria ei de viață. Cântecul interpretat de Olga a completat perfect atmosfera plină de emoție și sensibilitate.

În rezultatul evenimentului a fost colectată suma de **122.345 MDL** din vânzarea de bilete, licitație și donații. Sursele financiare vor fi direcționate către Programul de dezvoltare personală și abilitarea economică a beneficiarelor Centrului de Drept al Femeilor, care le va permite să pășească pe calea autonomiei și independenței financiare.

Seara a continuat cu o licitație caritabilă cu obiecte deosebite donate de susținătorii Centrului de Drept al Femeilor: Stela Moldovanu, Nicoleta Vacaru, Les Perles, Casa Cristea, Aurelia Bulat, Olga Gonciar, Clubul Internațional al Femeilor și Președinta Republicii Moldova, Maia Sandu.

Ne exprimăm recunoștința față de toți partenerii, susținătorii și invitații care au contribuit, care cred în schimbare și care susțin transformările în viațile femeilor și copiilor din Moldova.

Organizarea evenimentului a fost posibilă grație susținerii finanțatorilor Suedia, Fundația OAK (prin intermediul ARC România), Fundația The Sigrid Rausing Trust, Clubul Internațional al Femeilor și a partenerilor Asconi Winery și Cabina Foto Creciun. De asemenea, le mulțumim partenerilor media TVR Moldova, KissFM Chișinău și Newsmaker.md.

Îi mulțumim moderatorului Iurie Nistorică pentru că a ales să susțină cauza organizației noastre și în acest an. Implicarea lui a transformat evenimentul în unul memorabil. Mulțumim tuturor persoanelor implicate în organizarea evenimentului TransFORMARE.

Noi vom continua să lucrăm cu determinare și pasiune pentru a promova drepturile femeilor din Moldova și pentru ca victimele violenței domestice și în bază de gen să se simtă în siguranță și protejate. Fiecare acțiune contează și fiecare pas făcut împreună ne apropie mai mult de această viziune.

[Vezi video](#)

BENEFICIARELE CDF VOR FI ABILITARE ECONOMIC GRAȚIE UNEI DONAȚII DIN PARTEA MOLDINDCONBANK

Centrul de Drept al Femeilor va susține beneficiarele sale pe drumul lor de abilitare economică grație unui mini-turneu de fotbal organizat de Moldindconbank în parteneriat cu Clubul Internațional al Femeilor.

Donația de 200.000 MDL oferă femeilor ce au fost afectate de violență în familie oportunitatea să-și dezvolte ideile de afaceri sau să obțină studii pentru a-și asigura un viitor decent.

- **Tatiana** va întemeia propria afacere în floricultură. Ea va pune bazele unei sere cu flori.
- **Ludmila** va urma cursuri de frizer pentru a clădi o profesie ce-i va oferi un viitor mai bun ei și copilului pe care îl crește.
- **Diana** coase costume de baie pentru femei. Dorește să-și extindă afacerea, adăugând la portofoliu modele de rochii negre - little black dress.

- **Natalia** are 17 ani. La moment se află într-un centru de plasament. A fost nevoită să se despartă de părinți din cauza abuzului fizic și a neglijenței la care era supusă. Tânăra are nevoie de sprijin financiar pentru a-și continua studiile.

Mulțumim echipelor ce și-au dedicat timpul pentru o cauză caritabilă, în susținerea femeilor afectate de violență. Suntem profund recunoscătoare Clubului Internațional al Femeilor pentru încredere, alături de care vom organiza și alte evenimente relevante pentru femeile din Moldova. Mulțumim Moldindconbank pentru suportul oferit!

DOMICILIUL CONTINUĂ SĂ FIE CEL MAI PERICULOS LOC PENTRU FEMEI – LANSAREA RAPORTULUI DE LETALITATE 2023

Pe 25 martie 2024, pe platforma Comisiei de monitorizare și analiză a cazurilor de violență în familie soldate cu deces sau cu vătămarea gravă a integrității corporale a victimelor, Centrul de Drept al Femeilor în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Interne a prezentat analiza cazurilor pentru anul 2023.

În majoritatea cazurilor victimele au murit în propriile case. Domiciliul rămâne cel mai periculos loc pentru femei, devenind victime și chiar pierzându-și viața, ca urmare a inegalității și stereotipurilor de gen.

Conform datelor Studiului Global privind cazurile de omucidere (UNODC, 2020) ponderea femeilor ucise de parteneri intimi sau de alți membri ai familiei este mult mai mare, reprezentând aproximativ 6 din 10 persoane. Omorul femeilor și fetelor comis de către parteneri intimi sau alți membri ai familiei reprezintă una din cele mai extreme și grave manifestări ale violenței de gen. Astfel de crime sunt adesea punctul culminant al experiențelor anterioare de violență pe bază de gen care poate include violența psihologică, sexuală și fizică.

Este important ca aceste cazuri să nu rămână doar o statistică sumbră. Fiecare caz de femucid este o tragedie. Este responsabilitatea noastră să ne asigurăm că aceste tragedii nu sunt uitate și că luăm măsurile necesare pentru a preveni și elimina violența în bază de gen.

Pentru anul 2023 se atestă o scădere a cazurilor de violență în familie soldate cu deces sau cu vătămarea gravă a integrității corporale a victimelor, de la 86 la 75 de cazuri înregistrate.

Datele prezentate de comisie arată că din 69 de cazuri analizate, **34 s-au soldat cu decesul victimelor** ca urmare a acțiunilor violente ale partenerului de viață, dintre care **21 femei și 13 bărbați**, în timp ce alte 37 de victime au supraviețuit. Îngrozitor este faptul că în 6 dintre aceste cazuri, infracțiunile au avut loc în prezența copiilor minori, iar în 4 dintre ele copiii înșiși au fost victimele.

INIȚIATIVE LOCALE PENTRU PROMOVAREA EGALITĂȚII DE GEN ÎN MOLDOVA

Participanții/tele din cele 10 raioane selectate în cadrul proiectului „Abilitarea femeilor, comunităților locale și a refugiaților în Moldova” au organizat câte o masă rotundă în fiecare raion pentru a discuta despre importanța egalității de gen și de a consulta opinia actorilor comunitari cheie în vederea realizării unui schimb de idei și perspective în domeniu care vor fi transpuse ulterior de către participanți/te într-un concept de proiect.

La evenimente au participat reprezentanți/te ai autorităților publice locale, specialiști/te din sistemul de învățământ, din domeniul sănătății, din asistența socială, reprezentanți ai societății civile, părinți și elevi. Au fost puse în discuție necesitățile și problemele privind egalitatea de gen din fiecare raion, fiind încurajat schimbul de opinii dintre participanții/tele proiectului, care au

vorbit despre problemele identificate de ei, și actorii comunitari, care și-au expus viziunea lor asupra subiectelor discutate.

După realizarea consultărilor cu actorii comunitari cheie, participanții/tele au analizat concluziile și recomandările care au venit din partea comunității și au formulat note de concept în care au prezentat pe scurt problema legată de egalitatea de gen identificată în comunitatea lor, grupul cu care își propun să lucreze, beneficiarii/ele inițiativei locale și au enumerat activitățile care urmează să fie implementate.

În perioada 21-22 martie 2024, liderii/ele locali/e din cele 10 raioane au participat la o instruire privind scrierea propunerilor de proiect în domeniul egalității de gen și

combaterea stereotipurilor de gen. Scopul instruirii a fost de a furniza participanților/tele abilitățile și resursele necesare pentru a dezvolta propunerile de proiecte.

10 proiecte vor fi selectate iar participanții/tele vor beneficia de granturi în valoare de 10 000 dolari SUA fiecare, acordate de Centrul de Drept al Femeilor, cu suportul financiar al Fondului Națiunilor Unite pentru Democrație, pentru implementarea inițiativelor locale în raioanele: Orhei, Soroca, Glodeni, Căușeni, Ștefan Vodă, Ialoveni, Criuleni, Cimișlia, Dondușeni și Florești.

Prin programul de instruire și finanțarea acordată, ne propunem să încurajăm participanții/tele proiectului să acționeze în

calitate de agenți ai schimbării și promotori ai egalității de gen. Proiectele implementate de ei vor produce o schimbare la nivel local, regional sau instituțional și vor contribui la implicarea activă a femeilor, bărbaților și autorităților relevante în combaterea stereotipurilor de gen, modelarea comportamentelor și redefinirea rolurilor de gen, în vederea identificării de soluții viabile la necesitățile locale în materie de egalitate de gen.

Urmează cea de-a doua etapă a procedurii de aplicare și anume scrierea și depunerea propunerilor de proiecte. La finalul procedurii de evaluare, Comisia CDF va aproba cele 10 propuneri de proiect depuse de solicitanții/tele de grant.

SUPRAVIEȚUITOARELE VIOLENȚEI ÎN BAZĂ DE GEN VOR AVEA ACCES LA PROGRAME DE ABILITARE ECONOMICĂ

Centrul de Drept al Femeilor în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) și UN Women Moldova au organizat pe 16 februarie 2024 o masă rotundă dedicată lansării proiectului „Susținerea eforturilor multi-sectoriale de prevenire a violenței împotriva femeilor, prin acordarea unor servicii cuprinzătoare de asistență supraviețuitoarelor, inclusiv prin intermediul programelor de abilitare economică”, susținut financiar de Suedia.

În cadrul proiectului, ne-am propus ca mai multe femei să se bucure de o viață fără violență, de libertatea de a decide, de a accesa resurse și de independență financiară în rezultatul participării la 5 programe de abilitare economică, create și implementate în Ștefan-Vodă, Bălți, Soroca, Hîncești și Telenești, în parteneriat cu actorii vizați la nivel comunitar, raional și național.

Peste 300 de femei și fete, în special din grupurile subreprezentate, își vor cunoaște drepturile și vor avea acces la servicii esențiale. Vor fi organizate cursuri de dezvoltare personală, de orientare în activități generatoare de venit, sesiuni de mentorat individual și vor fi acordate vouchere în valoare

de până la 50.000 MDL pentru susținerea ideilor de afaceri. Mai mult decât atât, proiectul va contribui la o mai bună implementare a legislației în domeniu, prin îmbunătățirea politicilor publice, mecanismelor de coordonare, crearea unor programe și instrumente noi de abilitare economică. De asemenea, reprezentanții/tele autorităților publice și prestatorii de servicii din cele 5 raioane vor fi capacitați/te pentru a oferi servicii esențiale și de abilitare economică.

[Află mai multe](#)

În perioada februarie–martie au fost organizate **3 ateliere** de abilitare pentru femei și fete în localitățile **Soroca, Telenești și Hîncești**. La aceste activități, participantele au fost încurajate să-și cunoască drepturile și să recunoască semnele de abuz. Fiind ghidate de specialiști, ele învață că nu sunt singure și că există resurse și organizații care le pot ajuta să-și găsească vocea și să-și revendice drepturile.

BIBLIOTECILE LOCALE – SPAȚII SIGURE PENTRU FEMEILE REFUGIAȚE ȘI COPIII DIN UCRAINA

Cu inima plină de recunoștință, anunțăm încheierea cu succes a proiectului „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților”. Acest proiect a fost implementat de către Centrul de Drept al Femeilor în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, cu suportul financiar al International Rescue Committee.

După rezultatele frumoase înregistrate în anul 2023, după ce 10 biblioteci din țară s-au transformat în spații sigure pentru refugiatele din Ucraina, am decis să continuăm acest proiect în 2024 pentru a sprijini comunitățile locale și femeile refugiate care s-au stabilit cu traiul în Moldova. Cu aceeași pasiune și dedicație, din ianuarie până în martie 2024, s-au realizat diverse activități pentru bunăstarea emoțională a copiilor, adolescenților/telor, fetelor, femeilor și refugiatelor din localitățile Bălți, Orhei și Ungheni. Ne-am bucurat să continuăm parteneriatul nostru cu bibliotecile locale din cele 3 localități care s-au dovedit a fi locuri ideale pentru întâlniri de suflet și schimburi de experiențe.

Timp de 3 luni s-au desfășurat 80 de activități recreative, ateliere de creație, meșteșugărit, de gătit, șezători, recitaluri, jocuri de societate, cluburi de discuții, lecții de învățare a limbilor română, engleză și italiană. De asemenea, am facilitat sesiuni de informare privind violența în bază de gen și violența în familie. Adolescencele au participat la sesiuni de informare despre egalitatea de gen, consimțământ și relații armonioase, au învățat despre corpul și limitele lor. Femeile refugiate au fost informate despre drepturile lor. În total, 873 de participante/ți au avut parte de recreere, conexiuni și dezvoltare.

Mulțumim întregii echipe implicate în acest proiect, bibliotecarelor, beneficiarelor/ilor, experților/telor, voluntarilor/elor și partenerilor. Datorită implicării voastre se fac lucruri frumoase pentru copiii, fetele și femeile din Moldova și Ucraina.

INSTRUIREA SPECIALIȘTILOR/ELOR CE AU COMPETENȚE DE INTERVENȚIE ÎN DOMENIUL VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

Consolidarea capacităților specialiștilor/elor ce au competențe de intervenție în domeniul violenței în familie continuă să fie una dintre componentele principale ale strategiei CDF. Intervenția specialiștilor/elor din sistemul de justiție penală este crucială pentru a asigura eficient prevenirea violenței în familie, tragerea la răspundere a agresorilor și protecția victimelor.

De la începutul anului 2024, am organizat **4 cursuri** de instruire la care au participat:

90 de asistenți/te judiciari/e,
grefieri/e și consultanți/te
ai procurorilor

47 de judecători/oare
și procurori/oare

Angajații/tele instanțelor de judecată au fost instruiți/te privind:

- **Accesul la justiție a femeilor** - particularitățile aplicabilității prevederilor Convenției de la Istanbul
- **Particularitățile examinării cauzelor** cu privire la violența în familie/ violența față de copii
- **Investigarea și examinarea** infracțiunilor privind violența în familie

Cursurile de instruire au fost organizate de Centrul de Drept al Femeilor și Institutul Național al Justiției, cu suportul financiar al Suediei, Fundației The Sigrid Rausing Trust și Fundației Oak (prin intermediul ARC România).

La invitația Inspectoratului Național de Probațiune (INP), Centrul de Drept al Femeilor cu sprijinul financiar al Suediei, a susținut o sesiune de instruire pentru inspectorii responsabili de monitorizarea electronică a agresorilor familiari, angajați ai INP.

În cadrul instruirii, s-au abordat subiecte importante, contribuind la înțelegerea mai profundă a fenomenului violenței domestice. Un alt punct focal al instruirii a fost subiectul asigurării unui răspuns prompt și eficient la cazurile de violență și punerea în executare a măsurilor de protecție a victimei. Inspectorii au împărtășit istorii din practica de zi cu zi și au vorbit despre provocările cu care se confruntă în monitorizarea agresorilor. S-a evidențiat necesitatea creării programelor pentru agresori, care ar descuraja comportamentul agresiv și intenționat asupra victimelor.

Suntem încântați să colaborăm cu INP în direcția combaterii și prevenirii violenței în familie. Suntem angajați în lupta pentru dreptate și egalitate, pentru construirea unei societăți în care femeile și copiii trăiesc fără violență.

ȘTIRI PE SCURT

Centrul de Drept al Femeilor și Agenția Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și Violenței în Familie au semnat un acord de parteneriat care stabilește cadrul de colaborare în vederea prevenirii și intervenției comune împotriva violenței în bază de gen și violenței în familie.

Obiectivul general al acestui acord este de a sprijini accesul la servicii specializate oferite de CDF pentru fete și femei, mame cu copii afectate de fenomenul violenței în familie sau în bază de gen; desfășurarea activităților de prevenire a discriminării de gen, violenței în bază de gen inclusiv

tendențele noi de violență digitală; organizarea și desfășurarea cercetărilor, studiilor de analiză, elaborarea curriculumurilor de instruire continuă profesională pe platformă multidisciplinară; consolidarea capacităților de intervenție a specialiștilor din domeniu.

Prin această colaborare ne propunem să avansăm în lupta împotriva violenței de gen și să oferim un sprijin eficient și coordonat pentru victimele acestor acte grave. Este o demonstrație clară a angajamentului nostru comun față de avansarea drepturilor femeilor și fetelor din Republica Moldova.

În luna martie ne-am obișnuit să celebrăm și să onorăm femeile, dar oare suntem conștienți de adevăratele probleme ale acestora?

Despre drepturile femeilor, rolul acestora în familie și societate și egalitatea dintre bărbați și femei, a povestit directoarea Centrului de Drept al Femeilor, Angelina Zaporozhan-Pîrgari, în cadrul emisiunii „DESCIFRAT” în studioul AGORA.

[Vezi emisiunea](#)

Cu echipa CDF am avut parte de o experiență minunată de teambuilding. Această activitate ne-a ajutat să ne cunoaștem mai bine, să ne valorificăm potențialul colectiv și să ne simțim mai conectate. Timpul petrecut împreună a confirmat încă o dată că suntem o echipă puternică.

[Vezi video](#)

ȘTIRI PE SCURT

Dorim să împărtășim cu voi minunățiile create de beneficiarele CDF la ultimele două ateliere de creație cu tematica de primăvară. Ar părea ca sunt lucruri neînsemnate, însă câtă bucurie, emoții pozitive și inspirație provoacă aceste activități în sufletul nostru.

Lunar organizăm ateliere de terapie ocupațională pentru beneficiarele noastre. Aceste activități reprezintă o platformă perfectă pentru socializare și susținere reciprocă. Femeile își împărtășesc gândurile, uită de grijele cotidiene, dobândesc noi abilități și creează lucrări handmade.

ÎMPREUNĂ SCHIMBĂM VIEȚI!

În fiecare lună, circa **100 de femei** fac un pas important în viața lor. Uneori, acest pas este ultima lor speranță că vor fi auzite, înțelese și susținute. În fiecare lună, circa **100 de femei** aleg să nu mai tolereze violența în familie și apelează la serviciile CDF pentru a primi ajutorul specialiștilor.

Oferim acestor femei **asistență juridică, psihologică, socială și oportunități** de abilitare economică pentru a păși cu încredere în ziua de mâine. **Suportul nostru este gratuit și confidențial!**

Și tu poți ajuta o femeie și copiii din Moldova. Accesează pagina web CDF și donează pentru a sprijini victimele violenței domestice. Fiecare donație este o șansă pentru aceste femei să-și refacă viața. Fiecare donație crește puterea comunității noastre.

DONEAZĂ

Ai dreptul să trăiești în siguranță!

CINE SUNTEM NOI?

Centrul de Drept al Femeilor (CDF) este o organizație neguvernamentală înființată de un grup de femei-juriste din Moldova. CDF pledează pentru egalitate de șanse dintre femei și bărbați în viața publică și cea de familie și contribuie la prevenirea și combaterea violenței în familie și a violenței în bază de gen împotriva femeilor.

Buletinul informativ apare cu sprijinul financiar al Suediei și al Fundației OAK (prin intermediul ARC).

DATE DE CONTACT:

Str. M. Kogălniceanu, nr. 76
MD 2009, Chișinău,
Republica Moldova
Tel: (+373) 22 811 999
Mobil: (+373) 68 855 050
E-mail: office@cdf.md

Linia verde - **080080000**
apel gratuit pentru consiliere juridică

Mulțumim finanțatorilor noștri:

